

Projekt z dnia 24 sierpnia 2009 r.

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2009 r.

w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź w 2009 r.

Na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania pomocy społecznej rodzinom rolniczym, których gospodarstwa rolne i działki specjalne produkcji rolnej zostały dotknięte powodzią w 2009 r., zwanej dalej „pomocą”, w ramach realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź w 2009 r.

§ 2. Pomocy udziela się rodzinie rolniczej, jeżeli:

- 1) co najmniej jedna osoba w tej rodzinie jest rolnikiem, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, objętym ubezpieczeniem społecznym rolników;
- 2) szkody spowodowane przez powódź zostały oszacowane przez komisję, o której mowa w przepisach w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód;
- 3) szkody spowodowane przez powódź wynoszą średnio powyżej 30% w gospodarstwie rolnym - w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej – w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367, Nr 220, poz. 1431 i Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 65, poz. 554, Nr 69, poz. 590 i Nr 92, poz. 753.

społecznym rolników.

§ 3. 1. Pomoc jest udzielana jednorazowo, w formie zasiłku celowego przyznawanego na zasadach określonych w art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przez kierownika ośrodka pomocy społecznej, który działa z upoważnienia wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego.

§ 4. 1. Pomocy udziela się na wniosek osoby zainteresowanej złożony do kierownika ośrodka pomocy społecznej gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby, o której mowa w § 2 pkt 1.

2. Po wszczęciu postępowania w sprawie udzielenia pomocy kierownik ośrodka pomocy społecznej ustala średnią wysokość szkód w danym gospodarstwie rolnym na podstawie protokołu oszacowania szkód sporządzonego przez komisję, o której mowa w § 2 pkt 2, przekazanego przez wojewodę za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

3. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 5. Pomoc przysługuje, z zastrzeżeniem § 6, w wysokości:

- 1) 500 zł - w przypadku rodziny rolniczej prowadzącej gospodarstwo rolne o powierzchni do 5 ha użytków rolnych albo dział specjalny produkcji rolnej, w których powstały szkody spowodowane przez powódź;
- 2) 1 000 zł - w przypadku rodziny rolniczej prowadzącej gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 5 ha użytków rolnych, w którym powstały szkody spowodowane przez powódź.

§ 6. 1. Łączna wysokość pomocy oraz pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów w przypadku gospodarstw rolnych lub działów specjalnych produkcji rolnej, które poniosły szkody spowodowane przez powódź nie może przekroczyć kwoty:

- 1) obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88

Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 70/2001 (Dz. Urz. UE L 358 z 16.12.2006, str. 3), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1857/2006” – w przypadku wystąpienia szkód w uprawach rolnych;

- 2) stanowiącej iloczyn wartości szkód w budynkach inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarniach i innych budynkach i budowlach służących do produkcji rolniczej, ciągnikach, maszynach, urządzeniach rolniczych i zwierzętach gospodarskich oraz intensywności pomocy, o której mowa w art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1857/2006 – w przypadku wystąpienia szkód w budynkach inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarniach i innych budynkach i budowlach służących do produkcji rolniczej, ciągnikach, maszynach, urządzeniach rolniczych i zwierzętach gospodarskich;
- 3) stanowiącej sumę kwot, o których mowa w pkt 1 i 2 – w przypadku wystąpienia szkód w uprawach rolnych oraz w budynkach inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarniach i innych budynkach i budowlach służących do produkcji rolniczej, ciągnikach, maszynach, urządzeniach rolniczych i zwierzętach gospodarskich.

2. W przypadku, gdy łączna wysokość pomocy oraz pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów wraz z odszkodowaniami z zakładów ubezpieczeń z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia, zwanych dalej „odszkodowaniami”, w związku z powodzią stanowiłaby kwotę wyższą niż kwota:

- 1) obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 1857/2006, pomocy udziela się w wysokości stanowiącej różnicę między kwotą obniżenia dochodu a wysokością pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów i otrzymanych odszkodowań – w przypadku wystąpienia szkód w uprawach rolnych;
- 2) stanowiąca iloczyn wartości szkód w budynkach inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarniach i innych budynkach i budowlach służących do produkcji rolniczej, ciągnikach, maszynach i urządzeniach rolniczych oraz intensywności pomocy, o której mowa w art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1857/2006, pomocy udziela się w wysokości stanowiącej różnicę między kwotą stanowiącą iloczyn wartości szkód i intensywności pomocy a wysokością pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów i otrzymanych odszkodowań – w przypadku

wystąpienia szkód w budynkach inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarniach i innych budynkach i budowlach służących do produkcji rolniczej, ciągnikach, maszynach, urządzeniach rolniczych i zwierzętach gospodarskich;

- 3) stanowiącej sumę kwot, o których mowa w pkt 1 i 2, pomocy udziela się w wysokości stanowiącej różnicę między sumą kwot, o których mowa w pkt 1 i 2, a wysokością pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów i otrzymanych odszkodowań - w przypadku wystąpienia szkód w uprawach rolnych oraz w budynkach inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarniach i innych budynkach i budowlach służących do produkcji rolniczej, ciągnikach, maszynach, urządzeniach rolniczych i zwierzętach gospodarskich.

§ 7. Odmawia się udzielenia pomocy, jeżeli łączna wysokość pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów oraz otrzymanych odszkodowań w związku z powodzią przekracza kwotę:

- 1) obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 1857/2006 – w przypadku wystąpienia szkód w uprawach rolnych;
- 2) stanowiącą iloczyn wartości szkód w budynkach inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarniach i innych budynkach i budowlach służących do produkcji rolniczej, ciągnikach, maszynach i urządzeniach rolniczych oraz intensywności pomocy, o której mowa w art. 11 ust. 6 rozporządzenia nr 1857/2006– w przypadku wystąpienia szkód w budynkach inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarniach i innych budynkach i budowlach służących do produkcji rolniczej, ciągnikach, maszynach, urządzeniach rolniczych i zwierzętach gospodarskich;
- 3) stanowiącej sumę kwot, o których mowa w pkt 1 i 2 – w przypadku wystąpienia szkód w uprawach rolnych oraz w budynkach inwentarskich, magazynowo-składowych, szklarniach i innych budynkach i budowlach służących do produkcji rolniczej, ciągnikach, maszynach, urządzeniach rolniczych i zwierzętach gospodarskich.

§ 8. 1. Wnioski, o których mowa w § 4 ust. 1, składa się w terminie do dnia 25 września 2009 r.

2. Wnioski złożone po terminie pozostawia się bez rozpoznania.

3. Wojewodowie prześlą, w terminie do dnia 18 września 2009 r., właściwym

wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) protokoły oszacowania szkód sporządzone przez komisje, o których mowa w § 2 pkt 2, wraz z kwotą obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 1857/2006.

§ 9. Przepisy rozporządzenia stosuje się również do rolników będących osobami samotnie gospodarującymi w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jeżeli spełniają warunki udzielenia pomocy określone dla rodziny rolniczej.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania pomocy społecznej rodzinom rolniczym, których gospodarstwa rolne lub działki specjalne produkcji rolnej zostały dotknięte powodzią w 2009 r., w ramach realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź w 2009 r.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez wojewodów tegoroczna powódź wystąpiła na obszarze 11 województw. Wstępnie szacuje się, iż straty wystąpiły na powierzchni ok. 130.000 ha, a szkody szacuje się na kwotę ok. 238 mln zł. Najbardziej poszkodowane są województwa: dolnośląskie, lubelskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, mazowieckie, podlaskie, świętokrzyskie i wielkopolskie. Nieznaczne straty wystąpiły na terenie 2 województw: lubuskiego i warmińsko-mazurskiego. Aktualnie komisje powołane przez wojewodów szacują straty poniesione przez rolników w wyniku tegorocznej powodzi i informacje odnośnie liczby faktycznie poszkodowanych gospodarstw rolnych i działek specjalnych produkcji rolnej, powierzchni upraw rolnych oraz wysokości strat będą znane po zakończeniu prac tych komisji.

W związku z zaistniałą sytuacją Rada Ministrów przyjęła program pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych i działkach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź w 2009 r., w którym wskazano m. in. na konieczność udzielenia rodzinom rolniczym pomocy społecznej w formie jednorazowych zasiłków celowych.

W celu realizacji powyższego programu w zakresie pomocy społecznej, w projektowanym rozporządzeniu proponuje się, aby pomoc taka przysługiwała rodzinom rolniczym, jeżeli co najmniej jedna osoba w tej rodzinie jest rolnikiem, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, objętym ubezpieczeniem społecznym rolników. Jednocześnie na mocy § 9 projektowanego rozporządzenia proponuje się, aby przepisy tego rozporządzenia stosować również do rolników będących osobami samotnie gospodarującymi, co zgodnie z art. 6 pkt 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728, z późn. zm.) oznacza osobę prowadzącą jednoosobowe gospodarstwo domowe, o ile spełniają warunki udzielenia pomocy określone dla rodziny rolniczej.

W celu skierowania tej pomocy do najbardziej potrzebujących rodzin rolniczych, które poniosły rzeczywiste szkody na skutek wystąpienia powodzi, proponuje się, aby pomoc taka mogła zostać udzielona, jeżeli szkody w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej spowodowane przez powódź zostały oszacowane przez komisję, o której mowa w przepisach w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód.

Ponadto proponuje się, aby pomoc była udzielana jednorazowo, w formie zasiłku celowego, w drodze decyzji kierownika ośrodka pomocy społecznej, na wniosek złożony do tego kierownika. W celu uzyskania informacji niezbędnych do udzielenia tej pomocy proponuje się również określić w załączniku do projektowanego rozporządzenia wzór wniosku o udzielenie tej pomocy.

Ze względu na to, że warunkiem udzielenia pomocy ma być okoliczność poniesienia przez rodzinę rolniczą szkód w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej, proponuje się, aby kierownik ośrodka pomocy społecznej ustalał spełnienie tego warunku na podstawie informacji o kwotach obniżenia dochodu w gospodarstwach rolnych przekazanych przez wojewodów za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W przypadku spełnienia warunków wymaganych do udzielenia pomocy, zostanie ona udzielona w wysokości 500 zł w przypadku rodziny rolniczej prowadzącej gospodarstwo rolne o powierzchni do 5 hektarów użytków rolnych lub dział specjalny produkcji rolnej albo w wysokości 1000 zł w przypadku rodziny rolniczej prowadzącej gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 5 hektarów użytków rolnych.

Proponuje się, aby wnioski o udzielenie pomocy można było składać do 25 września 2009 r. Biorąc pod uwagę, że kierownik ośrodka pomocy społecznej ustala spełnienie warunku udzielenia pomocy polegającego na poniesieniu przez daną rodzinę rolniczą szkód w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej proponuje się, aby protokoły oszacowania szkód sporządzone przez komisje powołane przez wojewodów wraz z kwotami obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia 1857/2006 zostały przekazane w terminie do dnia 18 września 2009 r.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz.

337), projekt niniejszego rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt rozporządzenia dotyczy ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, ośrodków pomocy społecznej oraz rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych albo działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Przewidziana w projekcie rozporządzenia pomoc dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych albo działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź w formie jednorazowych zasiłków celowych będzie realizowana z budżetu państwa. Ze względu na fakt, że prace komisji powołanych przez wojewodów w celu oszacowania szkód spowodowanych przez powódź jeszcze nie zostały zakończone, na podstawie wstępnych informacji przekazanych przez wojewodów założono, że szkody dotyczą 15 tys. gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej.

Przyjęcie powyższego założenia oznacza konieczność zabezpieczenia środków budżetowych w 2009 r. w kwocie 15 mln zł.

Środki na zasiłki zostaną uruchomione w drodze zmiany przeznaczenia części rezerwy celowej przeznaczonej na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej, programów operacyjnych, w tym programów pomocy technicznej, innych programów finansowanych z budżetu Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i EOG, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, a także na pokrycie potrzeb wynikających z różnic kursowych przy realizacji programów finansowanych z UE oraz

kontraktów wojewódzkich (w tym do kwoty 100 mln zł na sfinansowanie zobowiązań roku 2008), a także Program budowy i naprawy dróg lokalnych (poz. 8).

Precyzyjne określenie skutków finansowych z tytułu szkód spowodowanych przez powódź oraz wysokości szkód będzie możliwe po zakończeniu szacowania strat przez komisje powołane przez wojewodów.

3. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia umożliwi utrzymanie miejsc pracy w gospodarstwach rolnych oraz działach specjalnych produkcji rolnej, które poniosły szkody na skutek powodzi.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia umożliwi dalsze funkcjonowanie poszkodowanych gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia wpłynie pozytywnie na sytuację i rozwój regionalny terenów, które zostały dotknięte przez powódź w 2009 r.

6. Konsultacje społeczne

Projekt uchwały w ramach konsultacji społecznych zostanie przesłany m.in. do Krajowej Rady Izb Rolniczych, NSZZ Solidarność 80, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowych Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, NSZZ Rolników Indywidualnych „SOLIDARNOŚĆ”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Konfederacji Pracodawców Polskich, Krajowej Rady Spółdzielczej oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu.